

**Garkalnes novada
JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS
stratēģija
2018. – 2023.gadam**

Garkalnes novads, 2018

Saturs

Terminu un saīsinājumu skaidrojums	3-5
Ievads	6
Esošās situācijas raksturojums un programmas rīcības pamatojums.....	7
Pašvaldības vispārējie rādītāji.....	8-15
SVID analīze Garkalnes novadā	16-17
Sasaiste ar citiem attīstības plānošanas dokumentiem.....	18-20
Jaunatnes politika.....	21-22
1. pamatprincipi	23
2. prioritātes	24
3. jomas un turpmākās rīcības programma- stratēģija	25-29
Sākotnējais ietekmes izvērtējums	30-31
Programmas vadība un pārraudzība.....	32
Mērķi, uzdevumi un aktivitātes.....	33-40

Terminu un saīsinājumu skaidrojums

Jaunietis – persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatne – demogrāfiskā iedzīvotāju grupa vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatnes politika – uz sadarbību balstīta valsts un pašvaldību institūciju, jaunatnes organizāciju un jauniešus pārstāvošo organizāciju mērķtiecīga darbība, kas sekmē jauniešu vajadzībām atbilstošu pakalpojumu un mehānismu veidošanos, kas vērsta uz labvēlīgas vides radīšanu jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgai un vispusīgai attīstībai, un kuras mērķis ir jauniešu integrācija sabiedrības dzīvē

Jauniešu organizācija – Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta biedrība, ja tās statūtos viens no noteiktajiem darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē; ja biedrība veic darbu ar jaunatni, un biedrības statūtos noteiktie darbības uzdevumi atbilst Jaunatnes likuma 2.1 panta trešajā daļā noteiktajiem pamatuzdevumiem; ja biedrībā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši; ja biedrības valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos.

Jaunatnes darbinieks – speciālists, kurš atbilstoši savai profesionālajai kompetencei sekmē jauniešu attīstību un integrāciju sabiedrībā notiekošajos procesos.

Darbs ar jaunatni – uz jaunatni vērsta rīcības kopums, ietverot jaunatnes aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuras veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki.

Jauniešu brīvprātīgais darbs – darbs bez atlīdzības (arī pakalpojumu sniegšana), ko veic jaunietis, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās. (likuma “Biedrību un nodibinājuma likums” 8.panta pirmā daļa). Jauniešu brīvprātīgais darbs ir orientēts un organizēts saskaņā ar Brīvprātīga darba likumu.

Jauniešu dome – pašvaldības izveidota jauniešu dome, kas sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni; piedalās jauniešu interešu un vajadzību izpētē un analizēšanā, izstrādā priekšlikumus pašvaldības jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai; veicina jauniešu sadarbību ar pašvaldību, citām jauniešu domēm, institūcijām un organizācijām; līdzdarbojas pašvaldības organizētajos pasākumos; izplata informāciju par jauniešiem piedāvātajām iespējām; iesaistās pašvaldības darbā ar jaunatni un tā ietvaros organizētajos pasākumos, projektos un programmās.

Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija – pašvaldības veidota padomdevēju institūcija, kas veicina pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību jautājumos, kas attiecas uz jauniešiem; izstrādā un iesniedz pašvaldībai priekšlikumus pašvaldības darbā ar jaunatni un valsts jaunatnes politikas pilnveidei, izstrādā priekšlikumus jauniešu iesaistīšanai politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras dzīves, kā arī vides aizsardzības aktivitātēs; izstrādā priekšlikumus jauniešu līdzdalības un iniciatīvu īstenošanas atbalstam; sniedz pašvaldības vadībai ieteikumus par finanšu plānošanu darbam ar jaunatni.

Jaunatnes lietu speciālists – persona, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni

Jauniešu līdzdalība – līdzdarbība jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā: iesaistīšanās neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un brīvprātīgā darba veikšanā; darbošanās izglītības iestāžu pašpārvaldēs; projektu un citu iniciatīvu izstrādāšana un īstenošana; piedalīšanās jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā; iesaistīšanās jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā; iesaistīšanās citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.

Formālā izglītība- sistēma, kas ietver pamatzglītību, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments.

Profesionālā izglītība- praktiska un teorētiska sagatavošanās darbībai noteiktā profesijā, profesionālās kvalifikācijas ieguvei un pilnveidei.

Tālākizglītība- iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām.

Jauniešu neformālā izglītība – ārpus formālās izglītības organizēta jauniešus izglītojoša darbība. Tā papildina formālo izglītību, neformālās izglītības mērķis ir sniegt zināšanas, veidot prasmes, iemaņas un attieksmes, kā arī veicināt jauniešu vispusīgu attīstību un aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. (likuma “Jaunatnes likums” 8.panta otra daļa).

Interesu izglītība – personas individuālo vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības, kā arī saturīga brīvā laika ārpus formālās izglītības pavadīšanas iespēja, kuras laikā katrs pilnveido savas intereses. Interesu izglītība Latvijā tiek finansēta pēc programmu principa.

Sociālā drošība – iespēja brīvi izvēlēties nodarbošanos, ar savu darbu nopelnīt dzīvei nepieciešamos līdzekļus, vienādi priekšnoteikumi katra personības brīvai attīstībai, ģimenes aizsardzība, atbalstīšana un attīstība, īpašu dzīves grūtību pārvarēšana vai mazināšana, sniedzot palīdzību un radot pašpalīdzības iespējas.

Jauniešu iniciatīvu centrs – viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām. Centrs ir īpaši nozīmīgs posms starp „neaktīvo” un „aktīvo” jauniešus, tā ir vieta, kurā jauniešiem ar dažādām interesēm un dzīves pieredzi ir pieejama draudzīga, atvērta un atbalstoša vide, kā arī veicināta sadarbība starp jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām.

Dienas centrs – institūcija, kas nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus.

Sociālā riska grupa - iedzīvotāju grupas, kurām ir liegtas vai apgrūtinātas iespējas pietiekamus ienākumus, saņemt dažādus pakalpojumus un preces, kuras ir būtiski nepieciešamas pilnvērtīgai funkcionēšanai sabiedrībā.

Prakse- praktiskais darbs kādā profesijā, iestādē, kas palīdz izmēģināt spēkus dažādās jomās un noteikt sev vispiemērotāko, kā arī veicina darba devēju interesi jaunu un progresīvu darbinieku meklējumos.

Nometne- mērķtiecīgs pasākumu kopums noteiktam laikposmam, ne īsāk par trīs dienām, lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kas organizēts saskaņā ar nometnes programmu.

Lietotie saīsinājumi

ES – Eiropas Savienība

LR – Latvijas Republika

JD – Jauniešu dome

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – Nevalstiskās organizācijas

BJC – Bērnu un jauniešu centrs

JIC – Jauniešu iniciatīvas centrs

MJC – Multifunkcionālais jauniešu centrs

SVID - Analīzes matrica (stiprās puses, vājās puses, iespējas, draudi)

PMLP- Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

GND- Garkalnes novada Dome

G-Kom.- Garkalnes novada pašvaldības izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietu komiteja

JSPA- Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

JKP- Jaunatnes karjeras punkts

JO- Jaunatnes organizācijas

JIG- Jaunatnes interešu grupa

JNI- Jauniešu neformālā izglītība

JBD- Jauniešu brīvprātīgais darbs

GMVP- Garkalnes mākslu un vispārizglītojošā pamatskola.

BMMP- Berģu mākslu un mūzikas pamatskola

JSp.- Jaunatnes lietu speciālists

SD- Sociālais dienests

SIK- Starpinstitucionālā komisija

Ievads

Jaunatne ir sabiedrības un tās izaugsmes turpināšanas garants. Jaunatne tiek uzlūkota gan kā neprognozējama sabiedrības daļa, kurai nav konkrētas intereses, gan kā attīstības un izaugsmes galvenais virzītājspēks. Garkalnes novada pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā, pamatojoties uz Jaunatnes likuma 5.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pašvaldības kompetence ir plānot darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus, un nodrošināt institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.

Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2018.-2023.gadam ir pirmais jaunatnes politikas plānošanas dokuments novadā.

Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2018.-2023..gadam izstrādāšanā ir iesaistītas pašvaldību iestādes, Garkalnes novada izglītības iestāžu līdzpārvaldes jaunatne un speciālisti, kas veic darbu ar jaunatni.

Jaunatnes politika Garkalnes novadā tiek plānota un īstenota saskaņā ar ES jaunatnes stratēģiju - ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus (COM(2009) 200), Nacionālās attīstības plānu 2014.-2020.gadam, Latvijas Republikas Jaunatnes likumu un Latvijas Republikas Jaunatnes politikas pamatnostādnēm 2016. – 2020.gadam, Garkalnes novada Attīstības programmu 2013.-2019.gadam un Garkalnes novada telpiskās attīstības stratēģiju 2008-2030.

Esošās situācijas raksturojums

Garkalnes novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Pierīgas plānošanas reģionā. Novada teritorija robežojas ar Rīgu un Stopiņu, Ropažu, Inčukalna, Ādažu un Carnikavas novadiem.

Novada kopējā platība ir 150,5 km². Novada pēc iedzīvotāju skaita lielākais centrs atrodas Garkalnē, 23 km attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas Rīgas.

Novada teritoriju šķērso divas starptautiskās automaģistrāles Rīga – Pleskava un Tallina – Rīga – Viļņa, vairāki valsts nozīmes ceļi un ir plaši izvērsti pašvaldības ceļu un apdzīvoto vietu ielu tīkls, no kura lielākā daļa ir asfaltēta.

Garkalnes novadā ietilpst 13 ciemi- Bergi, Upesciems, Langstiņi, Bukulti, Priedkalne, Makstenieki, Suži, Skuķīši, Sunīši, Priežlejas, Amatnieki, Garkalne un Baltezers.

Saskaņā ar LR likumu “Jaunatnes likums” par jauniešiem tiek uzskatītas personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Garkalnes novadā 2017.gada janvārī dzīvo 1687 jaunieši, kas ir gandrīz 15% no kopējā iedzīvotāja skaita. Tātad jaunieši vecuma līdz 25.gadiem Garkalnes novadā ir vairāk par 15% no kopējā iedzīvotāju skaita.

Garkalnes novadā uz 2017.gada 1.jūliju pēc PMLP datiem bija reģistrēti 9018 iedzīvotāji. Statistikas dati liecina, ka iedzīvotāju skaits Garkalnes novadā palielinās, 2017.gada sākumā salīdzinājumā ar 2012.gadu novada iedzīvotāju skaits palielinājies par 1851 cilvēkiem jeb 31,9%, taču Latvijā laika posmā no 2012. līdz 2017. gadam iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 3%. (avots: PMLP). Starp kaimiņu novadiem iedzīvotāju skaita ziņā Garkalnes novads ir ceturtais lielākais

Bērnu un pusaudžu īpatsvars ir lielāks par pensijas vecuma iedzīvotāju skaitu, un starpība uz 2017.gada sākumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga par 0,21 procentpunktiem. Izmaiņas iedzīvotāju vecumstruktūrā ietekmēja arī demogrāfiskās slodzes rādītājus. 2017.gada sākumā Garkalnes novadā uz 1 000 darbspējās vecuma iedzīvotājiem vidēji bija 483,41 bērni, pusaudži un pensijas vecuma iedzīvotāji. Demogrāfiskās slodzes palielināšanās notika galvenokārt augstas dzimstības dēļ, bet to ietekmēja arī iedzīvotāju novecošanās un pensionēšanās vecuma pieaugums. (avots: Garkalnes novada attīstības programma 2013-2019.gadam.).

Garkalnes novada pašvaldības vispārējie rādītāji

Organizācijas, iestādes, struktūrvienības

1.	Jaunatnes organizācijas	Jā	Jaunsargi
2.	Jaunatnes interešu grupas	Jā	1. Berģu mākslas un mūzikas pamatskolas pašpārvalde 2. Garkalnes mākslu un vispārizglītojošās pamatskolas pašpārvalde.
3.	Vispārējās izglītības iestādes	Jā	Garkalnes mākslu un vispārizglītojošā pamatskola, Berģu mūzikas un mākslas pamatskola. ” —
4.	Profesionālās izglītības iestādes	Nē	
5.	Dienas centri	Jā	Garkalnes Dienas centrs, Upesciema Dienas centrs
6.	Jauniešu centri (jaunatnes iniciatīvu centri)	Nē	
7.	Sporta struktūrvienība	Jā	Garkalnes sporta centrs
8.	Kultūras struktūrvienības	Jā	Kultūras centrs “Berģi”
9.	Bibliotēkas	Jā	Upesciema tautas bibliotēka, Garkalnes novada bibliotēka, Izglītības iestāžu bibliotēkas.
I. Institucionālā sistēma, budžets, un pašvaldības atbalsts darba ar jaunatni īstenošanai un darba ar jaunatni koordinācijai			
1.1.	Noteikta atbildīgā iestāde (vai iestādes struktūrvienība) par darba ar jaunatni īstenošanu un koordinēšanu pašvaldībā	Nē	“Garkalnes sporta centrs”
1.2.	Izveidota amata vieta “jaunatnes lietu speciālists” atbilstoši jaunatnes lietu speciālista profesijas standartā iekļautajam pienākumu un uzdevumu aprakstam.	Jā	No 2011.gada ir izveidota amata vieta “Jaunatnes lietu speciālists”.
1.3.	Nodrošināta jaunatnes lietu speciālistu apmācība atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem “Jaunatnes lietu speciālistu apmācības kārtība”.	Jā	No 2015.gada oktobra līdz 2016.gada decembrim Garkalnes novada jaunatnes lietu speciāliste apguva jaunatnes lietu speciālistu mācību programmu.
1.4.	Noteikta darbā ar jaunatni iesaistītās personas (institūcijas) un to kompetence pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanā, izstrādāta darba ar	Jā	Pašvaldībā strādā speciālisti, struktūrvienības, kuru darba uzdevumi ietver darbu ar jaunatni: izglītības iestādes, Garkalnes Sporta centrs, k/c

	jaunatni īstenošanā, izstrādāta darba ar jaunatni struktūrshēma.		“Bergī”, Garkalnes novada sociālais dienests, Garkalnes novada bāriņtiesa, Garkalnes Dienas centrs, Upesciema Dienas centrs. Darba ar jaunatni struktūrshēma nav noteikta.
1.5.	Izveidota un darbojas pašvaldības jaunatnes lietu konsultatīvā komisija vai cits mehānisms darbā ar jaunatni iesaistīto personu sadarbībai atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam.	Jā	Darbojas cits mehānisms- G-kom. (Garkalnes novada pašvaldības izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietu komiteja).
1.6.	Izveidota un darbojas pašvaldības jaunatnes dome atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam.	Nē	
1.7.	Regulāri nodrošināta darbā ar jaunatni iesaistīto personu (jaunatnes lietu koordinatoru, jaunatnes lietu speciālistu un jaunatnes darbinieku) dalība apmācībās, tālākizglītības, neformālās izglītības pasākumos par jaunatnes politikas jautājumiem.	Jā	Jaunatnes darbinieki apmeklē apmācības, ko organizē Izglītības un zinātnes ministrija un citas institūcijas, organizācijas.
1.8.	Izveidoti un darbojas jauniešu centri (jaunatnes iniciatīvu centri) atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam un darbības principiem	Jā	Darbojas Garkalnes novada jaunatnes telpa- Garkalnē, Vidzemes šoseja 33b..
9			
II. Darba ar jaunatni stratēģiska plānošana			
2.1..	Izstrādāta un apstiprināta stratēģija vai cits plānošanas dokuments darbam ar jaunatni (piem. rīcības plāns, programma u.c.), tā atbilst valsts jaunatnes politikas plānošanas dokumentu mērķiem un uzdevumiem.	Nē	
2.2.	Darba ar jaunatni stratēģijā (vai citā plānošanas dokumentā) identificētas prioritārās jauniešu mērķa grupas.	Nē	
2.3.	Pašvaldībā veikto plānoto pasākumu pielāgošana konkrētu jauniešu mērķa grupu vajadzībām,	Jā	Izglītības iestādes, k/c “Bergī” un Dienas centri plāno pasākumus, pielāgojot to tematiku un darbību jauniešu vēlmēm un vajadzībām.
2.4.	Pašvaldība regulāri apkopo datus un izvērtē situāciju attiecībā uz jaunatni.	Nē	
2.5.	Jaunatne, kā prioritāra mērķa grupa ir	Jā	Jaunatne ir identificēta kā viena no

	identificēta pašvaldības nozaru politikās, tajā skaitā izglītības, veselības, nodarbinātības, sociālās drošības un kultūras jomā.		iedzīvotāju mērķgrupām Garkalnes novada Attīstības programma 2013-2019
2.6.	Izstrādājot stratēģiju (vai citu plānošanas dokumentu) darbam ar jaunatni, veiktas konsultācijas ar jauniešiem, jauniešiem iniciatīvu grupām vai jaunatnes organizācijām.	Jā	Jaunieši novada izglītības iestāžu līdzpārvaldēs paiduši savi viedokli un idejas Garkalnes novada jaunatnes politikas attīstības stratēģijas plānotajam J.Spec. tikšanās reizēs, kā arī veiktas individuālas konsultācijas ar jauniešiem. Tika veikta pašvaldības jauniešu aptaujāšana.
III. Pašvaldības budžets darbam ar jaunatni			
3.1.	Piešķirts finansējums darba ar jaunatni koordinācijai,	Jā	
3.2.	Izstrādāts mehānisms jauniešu iniciatīvu atbalstam konkursa kārtībā (piemēram, ikgadēji piešķirts finansējums vai līdzfinansējums jaunatnes organizāciju un jaunatnes iniciatīvu grupu projektu īstenošanai)	Nē	
3.3.	Pašvaldība noslēgusi sadarbības vai līdzdalības līgumu ar jaunatnes organizāciju.	Nē	Tiek slēgts sadarbības līgumu ar JSPA
3.4.	Pašvaldība iesaistījusies starptautiskās jaunatnes struktūrās vai projektos jaunatnes politikas jomā.	Jā	Abas pašvaldības izglītības iestādes- GMVP un BMMP.
3.5.	Nodrošinātas telpas jaunatnes iniciatīvu grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm (pasākumu organizēšanai, ikdienas darbībai).	Jā	Telpas ir pieejamas abos dienas centros, jaunatnes speciālista darba telpā (jaunatnes telpā) un k/c "Bergī". Citas speciālas telpas jauniešiem pašvaldībā nav pieejamas.
3.6.	Nodrošināts transports vai cits līdzīga veida atbalsts (nodrošināti pakalpojumi) jaunatnes grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm (pasākumu organizēšanai).	Jā	Pašvaldībai pakļautībā ir divi mikroautobusi nelielu grupu (līdz 16 cilvēki.) pārvadājumiem. Lielāku cilvēku grupu pārvadājumiem tiek īrēti autobusi.
3.7.	Jauniešiem samazināta maksa par pašvaldības noteiktajiem maksas pakalpojumiem (ieejas biļetēm kultūras pasākumos, īres maksu pašvaldības telpām utt.).	Jā	
3.8.	Nodrošināts finansējums bērnu un	Jā/Nē	Pašvaldības finansiāli atbalsta dažādas

	jauniešu nekomerciālo nometņu organizēšanai, jo īpaši jauniešiem ar mazākām iespējām.		gan novada izglītības iestāžu, gan atsevišķu pedagogu-privātpersonu nometņu organizēšanu, izskatot iesniegumus un piešķirot atbilstošu finansējumu.
3.9.	Pašvaldības finansējums nodrošināts pašvaldības darba ar jaunatni institucionālās sistēmas uzturēšanai.	Jā	Vienota institucionālā sistēma nav izveidota, tomēr pašvaldības finansē atsevišķas institūcijas, kas darbojas ar jauniešiem: izglītības iestādes, sporta centrs, kultūras centrs, sociālais dienests, bāriņtiesa un abi dienas centri.
3.10.	Pašvaldība piesaista līdzekļus no valsts institūcijām, Eiropas savienības, privātajiem fondiem darba ar jaunatni īstenošanai.	Nē	
3.11.	Pašvaldība sniedz atbalstu jauniešiem un viņu izveidotajām ģimenēm, tajā skaitā mājokļa jautājumos.	Nē	
3.12.	Pašvaldība sniedz sociālos pakalpojumus un pabalstus jauniešiem kas ir papildus likumos un Ministru kabineta noteikumos noteiktajām obligātajām prasībām	Jā	Tiek nodrošināts bezmaksas psihologa pakalpojums. Viens no pašvaldības palīdzības veidiem ir pabalsta bērna dzimšanas gadījumā izmaksas.
IV. Jauniešu aktivitātes, intereses un informētība.			
4.1.	Pašvaldības iestādes ir pieejamas jauniešiem ar kustību traucējumiem.	Jā	Domes ēka un izglītības iestādes ir daļēji pieejamas cilvēkiem ar kustības traucējumiem. Dienas centri ir aprīkoti daļēji ar nepieciešamo aprīkojumu un ir pieejami. Trīs novada doktorāti ir pieejami cilvēkiem ar kustības traucējumiem.
4.2.	Ievēlēto jauniešu (līdz 25 gadiem) skaits pašvaldībā Domē.	Nē	Jaunieši līdz 25.gadiem nav ievēlēti pašvaldības Domē.
4.3.	Darbība interešu izglītībā	Jā	Jaunieši aktīvi darbojas skolās, apgūst paralēli mākslu programmu, apmeklē interešu pulciņus skolās un Garkalnes sporta centra rīkotos sporta treniņus.
4.4.	Darbība neformālajā izglītībā	Jā	Jaunieši organizē pasākumus savu skolu jauniešu vidū, darbojas dažādās aktivitātēs dienas centros un pasākumos k/c "Bergī".
4.5.	Darbība brīvprātīgajā darbā	Jā	Jaunieši ar brīvprātīgo darbu atbalsta

			Darbojas dažādos pašvaldības pasākumos un to rīkošanā. Ir rīkotas labdarības akcijas.
4.6.	Pašvaldība organizē pasākumus dažādām interešu grupām.	Jā	Pašvaldība organizē sporta aktivitātes, dotē kultūras pasākumus un aktivitātes, nodrošina saturisko pulciņu un iniciatīvu grupu darbību.
4.7.	Pašvaldība organizē nometnes jauniešiem, jo īpaši jauniešiem ar mazākām iespējām.	Nē	
4.8.	Pašvaldība iesaistīta jauniešu sabiedriski lietderīgā darbā un kopējās iedzīvotāju iniciatīvas.	Jā	Pašvaldība ar informāciju vietējā laikrakstā, mājas lapā un reklāmas plakātiem, bukletiem, aicina iedzīvotājus iesaistīties aktivitātēs (piem. kopējā talka), bet neizdala atsevišķas iedzīvotāju grupas: bērnus, jauniešus, pensionārus utt..
4.9.	Pašvaldībā tiek nodrošinātas vasaras darbu un citu sezonālo darbu iespējas skolēniem.	Nē	
4.10.	Pašvaldība nodrošina prakses vietas, sezonas vai nepilnas slodzes darba vietas jauniešiem pašvaldības iestādēs un sadarbībā ar vietējiem uzņēmumiem.	Nē	
4.11.	Jauniešu bezdarbnieku skaits (no visiem bezdarbniekiem, procentuāli)		Pēc NVA datiem uz 2012.gada 30.augustu jaunieši (vecumā no 15 līdz 24 gadiem) bezdarbnieki Garkalnes novadā ir 10,3% no visiem Garkalnes novada bezdarbniekiem.
4.12.	Pašvaldības tiesībsargājošo institūciju redzeslokā esošo jauniešu skaits procentuāla attiecība pret kopējo jauniešu skaitu		Pašvaldības Policijas redzeslokā uz 2017.gada jūliju ir 2 jaunieši.
4.13.	Jauniešu izdarītie likumpārkāpumi pašvaldībā attiecībā pret kopējo noziedzīgo nodarījumu skaitu		aptuveni 1% no kopējā jauniešu skaita
4.14.	Pašvaldības policija veic reidus jauniešu atpūtas vietās, veikalos sadarbībā ar jauniešiem, jauniešu iniciatīvu grupām vai jaunatnes organizācijām.	Jā	Garkalnes novada pašvaldības policija regulāri apseko novadu un iedzīvotāju pulcēšanās vietas
4.15.	Pašvaldībā kā audzinoša rakstura piespiedu līdzekli tiek piemērots	Nē	

	sabiedriskais darbs nepilngadīgajiem jauniešiem par huligānismu, zādzību, krāpšanu u.c.		
4.16.	Pašvaldība īsteno pasākumu kopumu jauniešu sociālās atstumtības mazināšanai.	Nē.	
4.17.	Pašvaldība īsteno aptaujas un pētījumus, lai apkopotu un iegūtu informāciju par jauniešiem pašvaldībā un darbu ar jaunatni	Nē	
4.18.	Nodrošināta brīvā laika lietderīgas izmantošanas piedāvājuma un pieprasījuma izpratne.	Jā	Nav veikti pētījumi vai jauniešu vēlmju apkopojumi, bet pedagogi un speciālisti, kuri strādā ar jauniešiem, veidojot savus pasākumu un aktivitāšu plānus, ņem vērā jauniešu vēlmes un vajadzības.
4.19.	Jauniešiem ir pieejama informācija (informatīvi materiāli, mājas lapas, organizētie informatīvie pasākumi) par jauniešu iespējām pašvaldībā (tajā skaitā par brīvprātīga darba iespējām, neformālo izglītību, brīva laika izmantošanu, projektu iespējām, sociālajiem jautājumiem.) līdzdalības iespējām pašvaldības darbā, t.sk. lēmumu pieņemšanā.	Jā	Par iespējamajām aktivitātēm jaunieši tiek informēti pašvaldības izdevumā "Garkalnes novada vēstis" un mājas lapā www.garkalne.lv/jaunatnei .
4.20.	Izstrādāts konsultatīvais mehānisms, nosakot kur un kādā gadījumā jauniešiem ir iespēja saņemt nepieciešamo informāciju, konsultācijas un palīdzība.	Nē	
4.21.	Pašvaldība nodrošina informāciju par darba līgumu un aizsardzības jautājumiem.	Nē	
4.22.	Pašvaldības portālā izveidota sadaļa jauniešiem, kur ietverta aktuālā informācija par pašvaldības darbu ar jaunatni.	Jā	
4.23.	Pašvaldības darbu ar jaunatni interneta resursos ir iespēja uzdot jautājumus, izteikt priekšlikumus un saņemt atbildes ar jauniešiem interesējošiem jautājumiem.	Jā	Portālā www.facebook.lv Garkalnes novada jaunatnei ir iespēja uzdot jautājumus, priekšlikumu un atbildes uz jauniešu interesējošiem jautājumiem.

4.24.	Regulāri izveidota darbā ar jaunatni iesaistīto personu elektroniskā ziņu lapa.	Jā	www.facebook.com lapa "YOUTH-GARKALNE-LATVIJA" un elektroniskie e-pasti.
4.25.	Pašvaldības gada pārskatos ir atspoguļota informācija par darbu ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstību.	Jā	Pašvaldības gada pārskatā ir apkopota informācija par iestādēm, kuru darbībā ir iekļauts darbs ar jaunatni.
4.26.	Tiek uzturēti interneta sabiedriskā pieslēguma punkti publiskās vietās, kas ir pieejami jauniešiem.	Jā	Ir pieejams publiskā interneta punkts Garkalnes novada Domē, izglītības iestādēs, dienas centros un bibliotēkās.
V. Jauniešu līdzdalība			
1.	Līdzdalība pašvaldības lēmumu pieņemšanā	Nē	
2.	Pašvaldības un skolu līdzpārvalžu sadarbība.	Jā	Pašvaldība ir atvērta skolu līdzpārvalžu iniciatīvām.
3.	Skolu lēmumu pieņemšanā	Jā	
4.	Skolu un novadu jauniešu sadarbība	Jā	Jaunieši regulāri piedalās sadraudzības pasākumos vai olimpiādēs, konkursos, sacensībās gan Garkalnes novada izglītības iestāžu, gan citu novadu un valstu izglītības iestāžu ietvaros.
5.	Projekti, ārzemju sadarbības partneri.	Jā	Abas Garkalnes novada izglītības iestādes.
6.	Paaudžu sadarbība	Jā	Novadā notiek paaudžu sadarbība gan ikdienas, gan dažādu pasākumu ietvaros. Paaudžu sadarbība notiek arī pašvaldības organizēto kultūras, sporta un citu aktivitāšu ietvaros.
VI. Veselība un droša vide			
1.	Veselīga dzīvesveida veicinoši pasākumi.	Jā	Sporta un veselīgas atpūtas veicinoši pasākumi Garkalnes sporta centra un dienas centru ietvaros.
2.	Pašvaldība īsteno pasākumu kopumu jauniešu noziedzības un atkarību mazināšanai	Nē	
3.	Informatīvi pasākumi, materiāli par antisociālās uzvedības sekām, jauniešu pienākumiem un tiesībām.	Jā	Pašvaldības policijas pārstāvis darba ietvaros veic pasākumus skolās un dienas centros, rīko drošības dienas vienreiz gadā.
4.	Medicīniskā aprūpe un konsultācijas	Jā	Pašvaldības doktorātu darbības ietvaros.
5.	Izveidoti jauniešu veselības un izglītības centri vai darbojas citas vietas, kurās jauniešiem pieejama	Jā	Ir pieejamas psihologa konsultācijas.

	konsultatīva palīdzība veselības jautājumos.		
6.	Velo- droša infrastruktūra	Jā	Izveidots veloceļņš starp Berģu- Upesciema- Langstiņa- Baltezera ciemiem.
7.	Veikti preventīvi pasākumi, izglītojot jauniešus par iespējamām apdraudējumiem ceļu satiksmē un to novēršanu.	Jā	Garkalnes novada Pašvaldības policija regulāri veic preventīvos pasākumus skolās, lai informētu skolēnus par ceļu satiksmes noteikumiem, apdraudējumiem un riskiem.
8.	Ierīkotas un uzturētas publiski pieejamas vietas fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai (piemēram, izveidoti brīvpieejas sporta laukumi, stadioni, sporta zāles, auto-moto trases, skeitparki, uzstādīti basketbola grozi, u.c.)	Jā	Garkalnes novadā ir pieejami .. Upesciema stadions, Vingrošanas stacija (Upesciemā) Sporta zēle (BMMP) Sporta laukums Garkalnē, Upes lielā, Sporta laukums Garkalnē, Sēņu ielā, Amatniekos –Volejbola laukums, Padebešu ciematā- Volejbola/ Basketbola laukums, Bukultu Sporta laukums.

SVID analīze

SVID analīze ir stratēģijas plānošanas instruments, kas ļauj noteikt pašvaldības Stiprās un Vājās puses, Iespējas un Draudus. Veicot SVID analīzi, tiek izvērtētas iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas:

Stiprās puses – pašvaldības īpašības, kas tai var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Vājās puses – pašvaldības īpašības, kas var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanu;

Iespējas – tie ārējie faktori, kas var pašvaldībai palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Draudi – tie ārējie faktori, kas var pašvaldību kavēt noteiktā mērķa sasniegšanā.

SVID analīze tiek atspoguļota tabulā, lai pārskatāmi aprakstītu visu jomu stiprās un vājās puses, iespējas un draudus atbilstoši pašreizējās situācijas aprakstā minētajam.

Stiprās puses	Vājās puses
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ģeogrāfiskā atrašanās vieta 2. Iedzīvotāju skaita palielināšanās 3. Novadā dzīvo izglītoti, radoši un sabiedriski aktīvi iedzīvotāji 4. Piekļuve maģistrālajiem autoceļiem 5. Plaša sabiedriskā transporta pieejamība 6. Novadā plaši attīstītas privātās pirmsskolas izglītības iestādes 7. Skolēniem pieejams transports 8. Visu gadu notiek dažādi kultūras pasākumi 9. Novadā kārtību nodrošina pašvaldības policija 10. Ekoloģiski tīra vide 11. Dabas resursu daudzveidība – meži, ūdens resursi, aizsargājamās dabas teritorijas 12. Kvalitatīva sporta infrastruktūra un daudzpusīga sporta veidu attīstība 13. Daudzveidīgs tūrisma pakalpojumu piedāvājums un resursi 14. Kvalificēti speciālisti un pārvalžu darbinieki 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kritisks reģionālo un vietējo ceļu stāvoklis 2. Telpu trūkums vispārējās izglītības iestādēs 3. Nepietiekoši attīstīta tūrisma, sporta un atpūtas infrastruktūra 4. Trūkst novada iedzīvotājus saliedējošu kultūras un sporta pasākumu 5. Nav izveidotas vietas, kur organizēt masu pasākumus brīvā dabā 6. Vāja novada atpazīstamība Latvijā un ārpus tās 7. Nepietiekami attīstīts veloceļu un gājējiem paredzēto ietvju tīkls 8. Novadā sastopamas plūdu riska teritorijas 9. Tūrisma pakalpojumu pieprasījuma sezonālitate
Iespējas	Draudi
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzlabot publisko pakalpojumu nodrošinājumu visos ciemos 2. Veicināt iedzīvotāju lokālpatriotismu 3. Maksimāli izmantot ES fondu un citu finanšu instrumentu atbalstu novada attīstības veicināšanā 4. Satiksmes drošības uzlabošana 5. Izglītības iestāžu tīkla paplašināšana 6. Novada tēla veidošana un atpazīstamības veicināšana 7. Uzlabot autoceļu un ielu seguma kvalitāti 8. Veicināt tradīciju veidošana kultūras un 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transporta infrastruktūras radītā piesārņojuma pieauguma un plūdu draudi 2. Autoceļu kvalitātes pasliktināšanās 3. Novada atkarība no Rīgas sniegtajiem pakalpojumiem un darbavietām (īpaši Iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales un sabiedriskā transporta nodrošināšanas sakarā) 4. Kultūras un sporta pasākumu konkurētspēja salīdzinājumā ar Rīgas pilsētu 5. Noziedzības pieaugums

<p>sporta jomā (novada svētki, sporta svētki, līgo svētku svinēšana u.c.)</p> <p>9. Pašvaldības darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana</p> <p>10. Sadarbības uzlabošana ar citām pašvaldībām pakalpojumu nodrošināšanā</p> <p>11. Veicināt sadarbību ar sabiedriskām organizācijām</p> <p>12. Uzlabot informācijas apriti starp pašvaldību, iedzīvotājiem, uzņēmējiem, sabiedriskām organizācijām un valsts iestādēm.</p>	
---	--

(avots: Garkalnes novada attīstības programma 2013-2019.gadam.).

Jaunatnes politikas sasaiste ar citiem attīstības plānošanas dokumentiem

Garkalnes novada jaunatnes politikas attīstības programmā identificētās jaunatnes politikas prioritārās jomas – jaunatnes darbības koordinēšana; jauniešu līdzdalība; jauniešu informētība; jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks; jauniešu nodarbinātība. Tās ir prioritārās jomas arī citos politikas plānošanas dokumentos.

2001.gada Eiropas Komisijas sagatavotā Baltā grāmata “Jauns impulss Eiropas jaunatnei” izdala jauniešus kā būtisku politikas jomu, piedāvājot tai īpašu atvērtās koordinācijas metodi un pievēršot jauniešiem īpašu uzmanību citu politiku (izglītības, mūzikizglītības, mobilitātes, nodarbinātības, sociālās iekļaušanas u.c.) plānošanā un īstenošanā. Dokuments identificē prioritārās jomas, kurās būtu jāpiemēro atvērtās koordinācijas metode: līdzdalība, jaunatnes informācija, brīvprātīgais darbs un zināšanas par jaunatni. Līdzdalības sadaļa min nepieciešamību iesaistīt jauniešus lēmumu pieņemšanas procesos dažādās formās un veidos – gan nesistemātiski, gan sistemātiski, nodrošināt pieeju šiem procesiem arī jauniešiem, kas nav iesaistījušies organizācijās. Informācijas joma identificē nepieciešamību pēc jauniešiem draudzīgas informācijas pieejamības, iedrošinot pašus jauniešus veidot informācijas formu un saturu. Neformālās izglītības atzīšana, brīvprātīgā darba attīstība un mobilitāte ir vieni no būtiskākajiem priekšnoteikumiem jauniešu vispusīgai izglītošanai, bet nepieciešamība veikt regulāru un daudzpusīgu jauniešu dzīves kvalitātes novērtējumu tiek uzskatīta par priekšnoteikumu kvalitatīvai jaunatnes politikai.

2005.gada Eiropas jaunatnes pakts uzsvēra nepieciešamību pievērst īpašu uzmanību jauniešu nodarbinātības, integrācijas un sociālās attīstības, izglītības un mobilitātes, darba un ģimenes dzīves harmonizēšanas jautājumiem. Šis dokuments uzsver vajadzību nodrošināt īpašas programmas un sistēmas jauniešu nodarbinātības veicināšanai, kā arī neformālās izglītības attīstībai un atzīšanai.

2009.gada Eiropas Jaunatnes stratēģija aicina ieguldīt jaunatnē un iesaistīt jauniešus. Par svarīgākajām attīstības jomām stratēģija nosaka izglītību, nodarbinātību, sociālo iekļaušanu un veselību. Stratēģija nosaka trīs mērķus, aicinot dalībvalstis un Eiropas Komisiju mērķtiecīgi darboties šo mērķu sasniegšanai savas kompetences ietvaros: radīt vairāk iespējas jauniešiem izglītības un nodarbinātības jomās; uzlabot jauniešu pieeju aktīvai līdzdalībai sabiedrībā; veicināt savstarpēju solidaritāti starp jauniešiem un sabiedrību kopumā.

Balstoties uz Eiropas Jaunatnes stratēģiju, Jaunatnes ministru padome 2009.gadā pieņēma rezolūciju par **Atjaunoto ietvaru Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā 2010.-2018.gadiem**. Šajā dokumentā nostiprināti divi galvenie mērķi: vairāk un vienlīdzīgākas iespējas jauniešiem izglītības jomā un darba tirgū; aktīva pilsonība, sociālā iekļaušana un solidaritāte visiem jauniešiem. Rezolūcijā ir noteiktas astoņas jomas, kuru ietvaros būtu nepieciešamas konkrētas darbības: izglītība un apmācības, nodarbinātība un uzņēmējdarbība, veselība un labklājība, līdzdalība, brīvprātīgais darbs, sociālā iekļaušana, jaunatne un pasaule, radošums un kultūra. Šeit tāpat ir uzsvērts, ka

nepieciešams gan īpaši atbalstīt jaunatnes sektoru, gan izcelt jauniešus kā īpašu prioritāro grupu citu politiku ietvarā.

Stratēģijā Eiropa 2020 Latvijai tiek rekomendēts aktīvi rīkoties, lai mazinātu ilgtermiņa un jauniešu bezdarbu, t.sk. piedāvājot lietderīgas prakšu vietas un uzlabojot arodizglītības kvalitāti. Stratēģijas ietvarā sagatavotais Latvijas Nacionālās reformu programmas ieviešanas progresa ziņojums par prioritārajām jomām 2012.-2013.gadam min strukturālā bezdarba riska mazināšanu, t.sk. ar mūžizglītības (arī neformālās izglītības) palīdzību, kā arī reformas izglītības sistēmā.

Nacionālais attīstības plāns par vienu no prioritātēm ir noteicis cilvēka drošumspēju, bet par rīcības virzieniem – cienīgu darbu, stabilus pamatus tautas ataudzei, kompetenču attīstību, veselu un darbospējīgu cilvēku un cilvēku sadarbību, kultūru un pilsonisko līdzdalību kā piederības Latvijai pamatu. Par vienu no uzdevumiem šeit tiek minēta jauniešu nodarbinātības veicināšana. Rīcības virziens “Kompetenču attīstība” nosaka, ka “Visiem bērniem un jauniešiem līdz 2020. gadam jānodrošina kvalitatīva pamatizglītība un vidējā izglītība, kā arī pieeja tādām nodarbībām ārpus formālās izglītības, kas paplašina pieredzi, rada iespējas atklāt un kopt savus talantus.” Savukārt 294.uzdevums nosaka, ka jāpanāk lielāka pasīvo jauniešu iesaistīšanās brīvprātīgā darba un ārpus formālās izglītības aktivitātēs.

Programma ir izstrādāta, ņemot vērā Latvijas Republikas **Jaunatnes likumā** iestrādātos pamatuzdevumus un pamatprincipus, kā arī balstoties uz likumā noteikto pašvaldību kompetenci darbā ar jaunatni - “Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus.” Jaunatnes likums darbā ar jaunatni nosaka sekojošus pamatuzdevumus: atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai; nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā; nodrošināt jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku; nodrošināt jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību. Par jaunatnes politikas pamatprincipiem likums nosaka līdzdalības, informācijas pieejamības, vienlīdzīgu iespēju, jauniešu interešu ievērošanas, labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu, jauniešu integrācijas un mobilitātes un starptautiskās sadarbības principus.

Jaunatnes politikas pamatnostādņēs 2009.-2018.gadam tiek noteikts, ka “jaunatnes politiku ir nepieciešams īstenot pašvaldību līmenī, jo tajā pieņemtajiem lēmumiem ir īpaši liela ietekme uz jauniešu ikdienas dzīvi”. Šeit arī tiek minēts, ka ir ļoti būtiski pašvaldībai plānot darbu ar jaunatni īstenošanu ilgtermiņā. Politikas plānošanas dokumentā rīcības virzieni un darbības rezultāti ir sagrupēti trīs daļās – jaunatnes politikas koordinācijas dimensijā; jauniešu līdzdalības un brīvā laika lietderīgas izmantošanas dimensijā (kur viens no uzdevumiem ir “nodrošināt jauniešiem iespēju līdzdarboties pirms jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu pieņemšanas” arī pašvaldību mērogā, bet cits – attīstīt brīvprātīgā darba sistēmas un prasmju atzīšanu); jauniešu sociāli ekonomiskās izaugsmes, konkurētspējas un iekļaušanās sabiedrībā veicināšanas dimensijā (daži no uzdevumiem - “nodrošināt jauniešiem plašu neformālās, vienaudžu un interešu izglītības piedāvājumu”, “sekmēt jauniešu – bezdarbnieku (t.sk. ar invaliditāti) integrēšanos darba tirgū”, “veicināt skolēnu nodarbinātības iespējas vasaras brīvdienās”).

Jaunatnes politikas valsts programma 2019.gadam par vienu no mērķiem nosaka “veicināt pašvaldību darbā ar jaunatni iesaistīto personu profesionalitāti, sadarbību un pieredzes apmaiņu”, bet attiecīgais uzdevums ir “nodrošināt darbā ar jaunatni iesaistīto personu metodisko vadību”. Dokuments nosaka, ka jaunatnes lietu speciālista kompetences ir izstrādāt pašvaldības jaunatnes politiku, kā arī analizēt situāciju jaunatnes politikas nozarē, sagatavojot priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidošanai pašvaldībā, kā arī koordinēt šīs politikas īstenošanu.

Garkalnes novada Attīstības programma 2013.-2019.gadam par ilgtermiņa prioritātēm nosaka efektīvu un modernu pārvaldi (ar uzdevumu sekmēt pilsonisko izglītību un iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajos procesos); daudzveidīgu un inovatīvu ekonomiku (ar uzdevumu sekmēt jauniešu iekļaušanos darba tirgū); vidi saudzējošu infrastruktūru; konkurētspējīgu izglītību un sportu (ar uzdevumu veicināt bērnu un jauniešu piedalīšanos dažāda mēroga sacensībās, konkursos un projektos); kvalitatīvu un pieejamu kultūrvidi; veselīgu un sociāli atbalstītu sabiedrību (ar uzdevumu veicināt nevalstisko organizāciju iesaistīšanos sociālo problēmu risināšanā); atbildīgu dabas apsaimniekošanu.

Garkalnes novada jaunatnes politikas stratēģijas nepieciešamības pamatojums.

Jaunatne ir sabiedrības un tās izaugsmes turpināšanas garants. Jaunatne tiek uzlūkota gan kā neprognozējama sabiedrības daļa, kurai nav konkrētas intereses, gan kā attīstības un izaugsmes galvenais virzītājspēks. Garkalnes novada pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā, pamatojoties uz Jaunatnes likuma 5.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pašvaldības kompetence ir plānot darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus, un nodrošināt institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.

Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2018.-2023.gadam ir pirmais jaunatnes politikas plānošanas dokuments novadā.

Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2018.-2023.gadam izstrādāšanā ir iesaistītas pašvaldību iestādes, Garkalnes novada jaunatnes telpas jaunatne, Garkalnes novada izglītības iestāžu līdzpārvaldes jaunatne un speciālisti, kas veic darbu ar jaunatni.

Jaunatnes politika Garkalnes novadā tiek plānota un īstenota saskaņā ar ES jaunatnes stratēģiju - ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus (COM(2009) 200), Nacionālās attīstības plānu 2014.-2020.gadam, Latvijas Republikas Jaunatnes likumu un Latvijas Republikas Jaunatnes politikas pamatnostādņem 2016. – 2020.gadam, Garkalnes novada Attīstības programmu 2013.-2019.gadam un Garkalnes novada telpiskās attīstības stratēģiju 2008-2030.

2018.gadā Garkalnes novada pašvaldībā notiks darbs pie Garkalnes novada Attīstības programmas 2020-2026.gadam. Šobrīd ir svarīgi izveidot Garkalnes novada Jaunatnes politikas stratēģiju 2018-2023.gadam, lai varētu veiksmīgi un uz mērķtiecīgu un saskaņotu plānošanu virzīt novada, iedzīvotāju, infrastruktūras, vides un nozaru sadarbības nākotni. Garkalnes novada Jaunatnes politikas stratēģiju 2018- 2023.gadam ir vērsta uz ikviena Garkalnes novada jaunieša (vecumā no 13-25.gadiem) dzīves kvalitātes uzlabošanu neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma, reliģiskās piederības, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, vai citiem apstākļiem, tādejādi integrējot viņu novada un valsts sabiedriskajā dzīvē un atbalstot viņa centienus savas karjeras veidošanā. Ikviens jaunietis viegli var kļūt par “problēmu” vai “resursu” sabiedrībā atkarībā no apkārtējās vides un personīgās motivācijas. Ir jārada labvēlīga un atvērta vide jauniešu personības attīstībai un pilnveidei, lai veicinātu iespējami lielāka jauniešu skaita kļūšanu par sabiedrības “resursu”. Populārākie jauniešu brīvā laika pavadīšanas veidi (atpūtas klubos, bāros, spēļu zālēs) negatīvi ietekmē jauniešu veselību, dzīvesveidu un vērtību sistēmu kopumā. Palielinās to jauniešu skaits, kas lieto atkarību izraisošas vielas un aizraujas ar azartspēlēm. Rodas nepieciešamība paplašināt esošās iespējas un piedāvāt jauniešiem mūsdienīgas alternatīvas jauniešu brīvā laika pavadīšanas jomā. Galvenie jaunatnes veselības riska faktori ir- tabakas izstrādājumu, alkohola, narkotisko un psihotropo vielu lietošana, datorspēles, HIV/AIDS izplatība, seksuāli transmisīvās saskāšanās, vardarbība. Ir svarīgi pasargāt jauniešus no atkarību izraisošo vielu lietošanas uzsākšanas, informējot un veicot preventīvos pasākumu kopumu novadā. Jauniešu informētības jomā

pastāv sadrumstalotība, trūkst sadarbības iestādēm, kas veic darbu ar jaunatni un jauniešiem. Ir nepieciešams sniegt kvalitatīvu, spilgtu, aktuālu informāciju. Šī uzdevuma veikšanā līdz šim darbojas pašvaldības informatīvais izdevums “Garkalnes novada vēstis”, mājas lapa www.garkalne.lv/jaunatnei, izglītības iestāžu pedagogi un novada speciālisti. Kā atzīst paši jaunieši: viņi maz lasa laikrakstus un pašvaldības mājas lapa viņiem nešķiet interesanta. Ir izveidota portāla www.facebook.com sadaļa Garkalnes novada jaunatnei, bet ne katrs ir reģistrējies un skatās ikdienā. Nepieciešams veidot īpaši jauniešiem adresētu un piesaistošu informācijas sistēmu, kas sniegtu iespēju iegūt pilnvērtīgu informāciju par atpūtas un aktivitāšu, karjeras iespēju, sociālās un veselības aprūpes pakalpojumiem Garkalnes novadā.

Garkalnes novada Jaunatnes politikas stratēģijas 2018-2023.gadam nepieciešams, lai

- Mērķtiecīgi un plānveidīgi organizētu jaunatnes jautājumu risināšanu, sadarbojoties dažādām institūcijām;
- Pamatotu līdzekļu nepieciešamību darbam ar jaunatni;
- Ikviens jaunietis redzētu, kas un pēc kādiem principiem tiek darīts jaunatnes jomā Garkalnes novadā;
- Nodrošinātu plānveidīgu jaunatnes politikas realizāciju;
- Attīstītu jaunatnei labvēlīgu un daudzpusīgu vidi (telpas, āra un iekštelpas aktivitātes, savstarpējās un iestāžu sadarbības iespējas, karjeras plānošanas iespējas un informācijas aprīti);
- Veicinātu jauniešu līdzdalību, uzņēmību, komunikācijas prasmju attīstību un ideju realizāciju;
- Atbalstītu jauniešu uzņēmējdarbības un ģimenes veidošanas centienus savā novadā.

Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģijas uzdevumi ir

- 1) definēt jaunatnes politikas mērķus un noteikt prioritātes;
- 2) izveidot struktūru sistemātiskai līdzekļu plānošanai darbam ar jaunatni;
- 3) veidot atbalsta sistēmu darbam ar jauniešiem Garkalnes novadā.

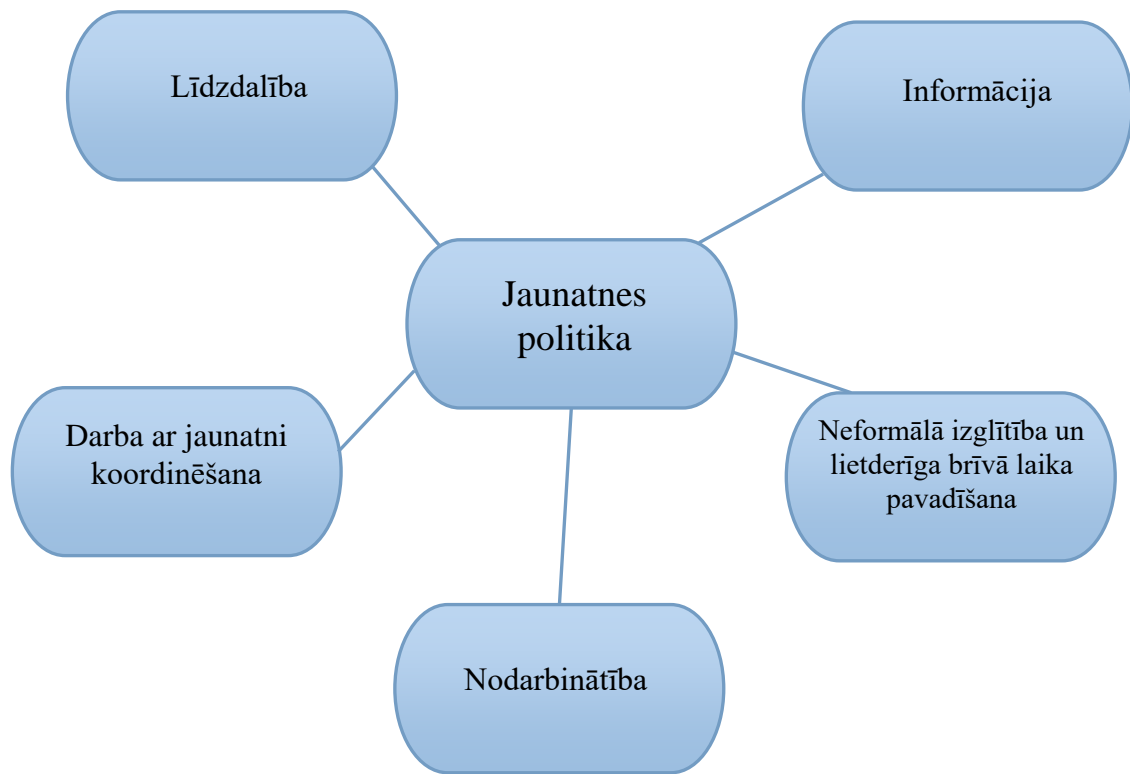
Jaunatnes politikas pamatprincipi

Garkalnes novada Jaunatnes politikas programmas principi:

- 1) līdzdalības princips — nodrošināt jauniešiem iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas;
- 2) informācijas pieejamības princips — sekmēt jauniešu nodrošināšanu ar viņu attīstības vajadzībām atbilstošu informāciju;
- 3) vienlīdzīgu iespēju princips — nodrošināt jauniešiem iespēju bez jebkādas diskriminācijas aktīvi piedalīties sabiedriskās, politiskās, kultūras un ekonomiskās dzīves aktivitātēs;
- 4) jauniešu interešu ievērošanas princips — risinot ar jaunatni saistītus jautājumus, izvērtēt jauniešu intereses, tiesības, vajadzības un iespējas;
- 5) labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu princips — veicināt tādu apstākļu veidošanos, kuros jauniešiem ir iespēja būt ekonomiski patstāvīgiem Latvijas iedzīvotājiem;
- 6) jauniešu integrācijas princips — veicināt starpkultūru dialogu visos jaunatnes politikas izstrādes un īstenošanas posmos;
- 7) mobilitātes un starptautiskās sadarbības princips — nodrošināt jauniešiem iespēju būt mobiliem, apgūt zināšanas un prasmes ārpus viņu dzīvesvietas un veicināt citu valstu ieteikumu, kā arī labās prakses apmaiņu un ieviešanu Latvijas jaunatnes politikā.

Jaunatnes politikas prioritātes

Garkalnes novadā ir definētas piecas prioritārās jaunatnes politikas jomas:

Programmas izstrādes gaitā tika identificētas šādas galvenās problēmas jaunatnes politikas jomā Garkalnes novadā:

- Nepietiekama jauniešu līdzdalība;
- Vāja jauniešu informētība;
- Nepietiekamas iespējas iesaistīties jauniešu neformālās izglītības aktivitātēs;
- Nepietiekama jauniešu nodarbinātība.

Balstoties uz šīm problēmām, tika definētas piecas prioritātes, kurās nepieciešams veikt pasākumus, lai attīstītu jaunatnes politiku Garkalnes novadā:

- Jauniešu līdzdalība;
- Jauniešu informētība;
- Darba ar jaunatni organizēšana un koordinēšana;
- Jauniešu neformālā izglītība un lietderīga brīvā laika pavadīšana;
- Jauniešu nodarbinātība.

3. Garkalnes novada jaunatnes politikas stratēģija 2018.-2023.gadam.

1. Jauniešu līdzdalība

Visplašāk izplatītā jaunatnes līdzdalības forma ir dalība Jaunatnes vai skolēnu padomēs, jaunatnes vai skolēnu parlamentos un jaunatnes biedrībās. Garkalnes novadā populāras ir skolēnu padomes – pašpārvaldes (Berģu mākslas un mūzikas pamatskola, Garkalnes mākslu un vispārizglītojošā pamatskola), kurā skolēni darbojas dažādu pasākumu organizēšanā skolas līmenī. Jaunieši šajā darbā parasti piedalās 2-3 gadiem, kas neļauj uzkrāt pietiekamu pieredzi un kapacitāti pašpārvalžu nepārtrauktai, aktīvai un kvalitatīvai darbībai. Tāpēc liela loma jauniešu sagatavošanā un atbalstā ir konsultantiem, kuru funkcijas skolās, visbiežāk, veic direktoru vietnieki vai klases audzinātāji.

1.1. Jauniešu līdzdalība pašvaldības pasākumu, projektu darbībā- brīvprātīgais darbs

Brīvprātīgais darbs ir visā pasaulē atzīts un populārs veids, kā iedzīvotāji iesaistās sabiedriskajā dzīvē un uzlabo savu un apkārtējo dzīves kvalitāti, darbojoties gan valstiskajās, gan nevalstiskajās organizācijās. Jauniešiem tā ir iespēja ne vien palīdzēt citiem, bet arī pilnveidot savas zināšanas un prasmes, iegūt jaunus sociālos kontaktus un pieredzi, izkopt talantus un īstenot savas idejas.

Ir nepieciešams informēt gan jauniešus, gan potenciālos brīvprātīgā darba devējus par tā sniegtajām iespējām, kā arī atvieglot to savstarpējo komunikāciju. Būtisku atbalstu informācijas apmaiņas nodrošināšanā sniedz biedrības “brīvprātīgie.lv” par brīvprātīgā darba iespējām.

Būtiski ir ne tikai skaidrot un popularizēt brīvprātīgā darba iespējas jauniešu vidū, bet organizēt jauniešu brīvprātīgo darbu. Garkalnes novadā. (Pielikums Nr.1- brīvprātīgā darba formas un pieredzes apliecināšanas vadlīnijas Garkalnes novadā), lai jauniešiem ir saprotams brīvprātīgā darba būtība, viņa ieguldījums un atdeve. Brīvprātīgais jauniešis un brīvprātīgā darba organizētājs noslēdz līgumu (Pielikums Nr.2- Brīvprātīgā darba līgums par jaunieša nodarbināšanu Garkalnes novadā). Brīvprātīga darba veikšana ir atzīmēta ar Garkalnes novada Domes izsniegtu Apliecinājumu, kas sniedz jauniešiem iespēju pierādīt savu pieredzi trešajām personām nākotnes ikdienas dzīvē un darba meklējumos (Pielikums Nr.3- APLIECINĀJUMS par brīvprātīgo darbu Garkalnes novadā). Brīvprātīgā darba veicēju- jauniešu uzskaites veikšana dod pašvaldībai konkrētu priekšstatu par jauniešu aktivitātes statistiku un veido pieredzējušo jauniešu datu bāzi, lai apzinātu tos jauniešus, kuri spēs savas zināšanas nodot citiem jauniešiem kā semināru, tikšanos vai diskusiju vadītāji.

Pašvaldības organizēto pasākumu un novada svētku ietvaros ir svarīgi iesaistīt jauniešus brīvprātīgā darba veikšanā, lai klātienē izprastu pasākumu organizēšanas specifiku, plānošanu un sociālo pienesumu. Pašvaldības organizētajos vai partnerattiecību projektos brīvprātīgais darbs var būt gan īstermiņa, gan ilgtermiņa. Darbība dažādās sfēras projektos un pasākumos dod jauniešiem ne

tikai jaunas zināšanas, bet iespēju iepazīt dažādas darbības jomas un pietuvoties savai nākotnes profesijai.

Brīvprātīgajam Garkalnes novadā piedāvās dažādus darbus:

Vienkārši uzdevumi- nav nepieciešamas īpašas prasmes un kuras ir viegli apgūt- telpu uzkopšana, dokumentu kārtošana, cilvēku reģistrēšana pasākumos;

Sarežģīti uzdevumi- organizēt pasākumus, pieskatīt bērnus, būt pavadonim cilvēkam ar kustību un redzes traucējumiem.;

Uzdevumi, kas prasa īpašas kompetences- konsultēt juridiskajos jautājumos, vadīt jauniešu vai bērnu grupu, tulkot materiālus.

Brīvprātīgo darbu var pielietot dažādās sfērās:

Organizators- organizēt cilvēku kustību, piemēram, pēc pasākuma drēbju izsniegšanas laikā;

Informētājs – informēt sociālā dienesta pakalpojumiem un pakalpojumu izmantošanai nepieciešamajiem dokumentiem un vecākiem cilvēkiem palīdzēt tos aizpildīt;

Uzraugs- pieskatīt bērnus masu pasākumos, laiku pa laikam pārlicināties, vai bērns ir attiecīgajā vietā un vai viņam ir viss kārtībā;

Skolotājs- organizēt apmācības vai tematiskās nodarbības centros vai nometnēs, palīdzēt mācībās, bērniem saprotamā veidā izklāstīt skolā nesaprastās tēmas un uzdevumus;

Pavadonis- pavadīt sociālā dienesta klientus ar orientācijas un izpratnes grūtībām uz attiecīgo iestādi pie attiecīgā speciālista, pavadīt jaunāko klašu bērnus uz skolu;

Konsultants- konsultēt citus jauniešus, ņemot vērā savu personīgo pieredzi, ieteikt, kā labāk rīkoties, kādas ir atbalsta un palīdzības iegūšanas iespējas, ar kādiem papildus apstākļiem jārēķinās;

Asistents, palīgs- palīdzēt profesionāļiem, skolās, pašvaldībā, dienas centros un nometnēs pildīt profesionālos uzdevumus, veicot dažādus tehniskus uzdevumus- iekārtot telpas, parūpēties par darbam nepieciešamo palīgmateriālu nodrošinājumu, vadīt un uzraudzīt dažādu vienkāršu aktivitāšu īstenošanas procesu, izpildot informatīvos materiālus.

Īstenojot jauniešus brīvprātīgo darbā, jāņem vērā, ka darbībai ir jābūt:

Sabiedriski nozīmīgai-

tas nozīmē, ka darbs atbilst Garkalnes novada iedzīvotāju vajadzībām un risina tās problēmas. Jaunieši tiek uztverti kā resursi, vērtīgi locekļi un pozitīvo pārmaiņu radītāji. Tas motivē jauniešus vēl vairāk iesaistīties brīvprātīgo darba veikšanā;

Saistītai ar prasmēm un iemaņām-

brīvprātīgo darbs tiek lietots kā neformālās izglītības līdzeklis, kā papildinājums formālai izglītībai. Jauniešiem jāredz un jāsaprot pašiem, kādas zināšanas tiks iegūtas un kādā veidā, tādejādi

vēlāk viņi varēs izvērtēt, cik lielā mērā viņi varēs izvērtēt, cik lielā mērā viņi šīs zināšanas varēs izmantot dzīvē;

Tādai, lai jaunieši varētu aktīvi līdzdarboties-

jaunieši iegūst pieredzi plānošanā, pārvaldīšanā un izvērtēšanā. Lai iesaistītu jauniešus un veicinātu viņu interesi, brīvprātīgo darba aktivitātei jāatbilst viņu slēptām un atklātām problēmām, tad jaunieši vairāk iedziļinās ne vien emocionāli, bet arī intelektuāli, vairāk pūļu ieguldot brīvprātīgo darbā. Savukārt tas veicina pozitīvu sevis attīstību, padziļinātu izglītību un efektīvu mērķu noteikšanu. Būtiska lieta ir iedrošināt jauniešus paust viņu intereses, nevis vienkārši iepazīstināt viņus ar problēmu un projekta saturu, ņemot vērā viņu vajadzības un intereses;

Partnerībai, kura savstarpēji izdevīga un risina sabiedrības vajadzības-

pieaugušie vai pasākuma organizatori veic mentora lomu un palīdz organizēt komunikāciju starp jauniešiem un pašvaldības pārstāvjiem. Tomēr jāievēro smalka līnija starp sadarbību ar jaunatni un viņu pārmērīgu uzraudzību, lai neatbaidītu viņos vēlmi piedalīties.

Garkalnes novada pašvaldības iestāžu un organizāciju vadības, iepriekš konsultējoties ar Garkalnes novada Domes atbildīgo personu jaunatnes politikas jautājumos, lemj par brīvprātīgo piesaistīšanu, pienākumu un sfēru noteikšanu un veic nepieciešamos pasākumus brīvprātīgo darba organizēšanā.

1.1 Jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā.

Likums Jaunatnes likums”:

“ (4) Jaunatnes politikas pamatprincipi ir šādi:

- 1) līdzdalības princips- nodrošināt jauniešiem iespēju jaunatnes politikas ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas:”

1.tabula

Mērķis	Plānotās aktivitātes	Sagaidāmie rezultāti	Īste-nošanas laiks	Sadrbības partneri
1.Sekmēt vienotas izpratnes veidošanos par skolēnu līdzpārvalžu lomu izglītības iestādēs un veicināt to darbības attīstību	Skolēnu līdzpārvalžu darbības virzienu un attīstības tendenču izpēte	<ol style="list-style-type: none"> 1. Veikta Garkalnes novada izglītības iestāžu anketēšanu par to skolēnu līdzpārvalžu darbību. 2. Organizētas skolēnu līdzpārvalžu diskusijas par līdzpārvalžu lomu izglītības iestādēs. 3. Apkopota informācija par Garkalnes novada izglītības iestāžu skolēnu līdzpārvaldēm. 	<p>2. gadi</p> <p>6. gadi</p> <p>1. gads</p>	GND, Garkalnes novada izglītības iestāžu skolēnu līdzpārvaldes un administrācijas
	Balstoties uz apkopotās informācijas materiāliem, izstrādāt GND ieteikumus	Veicināt izglītības un iestāžu administrāciju un skolēnu līdzpārvalžu sadarbību un abpusēju mērķu veiksmīgu realizāciju.	2.gadi	

	izglītības iestādēm darbam ar skolēnu līdzpārvaldēm			
2.Popularizēt skolēnu līdzpārvalžu darbības labas prakses piemērus.	Materiāla par skolēna līdzpārvalžu pieredzi un labu praksi sagatavošana	Sagatavots, katru gadu papildināts un izplatīts Garkalnes novada izglītības iestādēs par skolēnu līdzpārvalžu labas prakses piemēriem.	6.gadi	GND, Garkalnes novada izglītības iestāžu skolēnu līdzpārvaldes un administrācijas
	Aktīvāko skolēnu apzināšana un apbalvošana skolēnu līdzpārvaldēs.	GND ikgadējā jubilejas pasākumā apbalvots 1 aktīvākais jauniešs.	6 gadi	
	Organizēti pieredzes apmaiņas braucieni skolēnu līdzpārvalžu dalībniekiem	Jaunu piemēru apzināšana, sadraudzības veicināšana	6 gadi	
3.Veicināt jauniešus un GND sadarbību	Jauniešu un GND vadības, deputātu, GND speciālistu tikšanās	Veicināt dialogu, iedrošināt jauniešus piedalīties sev svarīgo jautājumu apspriedē	6 gadi	GND, JO, JIG, atsevišķi jaunieši un skolēnu pašpārvaldes
		Veicināt jauniešu radīto ideju tālāko virzību		
	Jauniešu piedalīšanās GND komiteju sēdēs, darba grupās	Jauniešu līdzdalība Garkalnes novada jaunatnes dzīves veidošanā.	6 gadi	
		Informācijas aprīte, plašākas novada jauniešu un lēmējvaras komunikācijas attīstīšana.	6 gadi	

Turpmākā rīcība

Npk	Rīcība	Termiņš
1.	Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības programmu 2018. – 2023.gadam apstiprina Garkalnes novada dome	2018.gada 1.puse
2.	Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona koordinē un pašvaldības institūcijas un jauniešu NVO savas kompetences ietvaros īsteno Garkalnes novada jaunatnes politikas plāna īstenošanu	2018.-2023.gads
3.	Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona sniedz ikgadēju pārskata ziņojumu par programmas īstenošanu	reizi gadā
5.	Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona sniedz gala ziņojumu par pamatnostādņu īstenošanu un sasniegtajiem rezultātiem	2022.gada februāris

Sākotnējais ietekmes izvērtējums

Jaunatne Garkalnes novadā ir izglītota un pilsoniski aktīva sabiedrības daļa, kura līdzdarbojas sabiedriskajos procesos dažādos līmeņos. Jaunatne iesaistās lēmumu pieņemšanā jautājumos, kas saistīti ar jaunatni. Jaunatne iegūst zināšanas ar formālās un neformālās izglītības palīdzību un pavada savu brīvo laiku atbilstoši vecumam, interesēm un vajadzībām. Jaunieši ir aktīvi, radoši, sociāli atbildīgi, mērķtiecīgi, informēti par sev aktuālo informāciju novada un valsts līmenī, kā arī konkurētspējīgi ne tikai vietējā, bet arī valsts un pasaules mērogā. Jaunieši rada un dzīvo labvēlīgā vidē, kur būtiskākā vērtība ir ģimene.

Jauniešu līdzdalība lēmumu, kas saistīti ar jaunatni, pieņemšanā ir kļuvusi par svarīgu un neatņemamu sastāvdaļu, jo pašvaldība nodrošina jauniešiem iespēju iesaistīties lēmumu apspriešanā. Jaunatne aktīvi līdzdarbojas sabiedriski aktīvos procesos, un aktīvo jauniešu skaits, kas iesaistās aktivitātēs, ir puse no visu jauniešu skaita novadā. Jaunatnes nevalstiskajām organizācijām ir iespēja brīvi līdzdarboties, izmantojot valsts atbalsta sistēmu jaunatnes organizāciju darbībai un dažādu projektu atbalstam. Jaunieši izmanto iespēju sadarboties ar citu novadu un valstu jauniešiem un organizācijām.

Jaunatnes politikas izstrādē un lēmumu pieņemšanā par svarīgiem jautājumiem, kas saistīti ar jaunatni, tiek iesaistīti pašvaldībā esošie jaunatnes lietu darbinieki, dažādu jomu eksperti, kā arī novada jaunieši. Šī sadarbība ir efektīva, jo iesaistītās puses izprot jaunatnes politikas prioritātes, mērķus un uzdevumus. Novada dome uzskata, ka darba ar jaunatni īstenošana ir prioritārs jautājums, lai nodrošinātu ilgtspējīgas sabiedrības attīstību, kas balstās uz jaunatnes politikas pamatprincipiem. Pašvaldībā ir noteikta atbildīgā persona vai institūcija, kas koordinē darbu ar jaunatni. Pašvaldību īstenotais darbs ar jaunatni atbilst starptautiskiem standartiem un labās prakses piemēriem par to, kas ir draudzīga pašvaldība jauniešiem. Labās prakses piemēri ir aizgūti arī no starptautiskās sadarbības, lai uzlabotu un attīstītu jaunatnes politiku novadā.

Jauniešiem ir dota iespēja pilnveidot sevi, pavadīt savu brīvo laiku un iegūt viņiem aktuālo informāciju Jauniešu mājā. Tā ir vieta, kur jaunieši labprāt pavada savu brīvo laiku atbilstoši savām interesēm un vajadzībām. Jauniešu māja ir veidota kā vienota pašvaldības institūcija, kura koordinē darbu ar jaunatni un ir pieejama visiem jauniešiem Garkalnes novadā. Jauniešiem paredzētā telpā pastāvīgi tiekas nevalstiskās organizācijas, sociāli aktīvie jaunieši, darba ar jaunatni speciālisti, kā arī eksperti, tādējādi kopā risinot jautājumus, kas saistīti ar jaunatni.

Jaunietim ir nodrošināta visa aktuālā informācija par jauniešiem aktuāliem jautājumiem, kura ir kvalitatīva, saistoša un viegli pieejama. Jaunietis ir informēts par novadā notiekošajiem sabiedriskajiem procesiem un veidu, kā tajos var iesaistīties. Informācija ir regulāri apkopota un izanalizēta. Novadā notiek efektīva savstarpējā informācijas apmaiņa starp novada jauniešiem, pašvaldības institūcijām un jauniešu organizācijām. Ir pieejama informācija par jauniešu neformālās izglītības iespējām novadā, valstī un Eiropā.

Jauniešiem ir iespēja nodarboties ar dažāda tipa brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm, kas ir atbilstošas viņu vecumam, interesēm un vajadzībām. Jauniešiem ir brīva pieeja dažādiem brīvā laika pavadīšanas veidiem, un tiem nav šķēršļu, nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm. Brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvājums ir inovatīvs un izglītojošs, kā arī ir saskaņā ar veselīga dzīvesveida pamatprincipiem. Jauniešu vidū ir samazinājusies pasivitāte un bezdarbība.

Jauniešiem ir iespēja pilnveidot savas zināšanas un kļūt konkurētspējīgiem novada un valsts līmenī, izmantojot apmācību programmas, kuras pieejamas novada iedzīvotājiem. Samazinājies jauniešu skaits, kuri cieš no bezdarba. Palielinās jauniešu kompetences spējas un praktiskās iemaņas, ko jauniešiem ir iespējams apgūt ar mūžizglītības palīdzību. Visi izglītojamie var iziet praksi uzņēmumos vai atbilstošās institūcijās. Jaunietis tiek informēts par karjeras iespējām novadā un valstī. Novadā tiek nodrošināts īpašs atbalsts jauniešu komercdarbības uzsākšanai.

Programmas vadība un pārraudzība

Par Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības programmas pārraudzību atbildīgā institūcija ir Garkalnes novada pašvaldība. Programmas ilgtspēju nodrošinās Garkalnes novada pašvaldības Jaunatnes lietu speciālists sadarbībā ar Garkalnes novada Jauniešu domi, jauniešu organizācijām, skolēnu pašpārvaldēm un citām pašvaldības un valsts institūcijām.

Reizi gadā Garkalnes novada jaunatnes lietu konsultatīvā komisija veic Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības programmas īstenošanas izvērtēšanu novadā. Katru gadu, kopā ar ikgadējo pašvaldības budžeta projekta izstrādi, tiek izstrādāts Darbības plāns nākamajam gadam. Plānā skaidri tiek atspoguļotas plānotās darbības, saskaņā ar Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības programmu, un tām nepieciešamais finansējums.

Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona sagatavo pārskatu par attīstības programmas īstenošanu divas reizes tās darbības periodā: informatīvo ziņojumu par programmas vidus posma izvērtējumu 2023.gada jūlijā un gala ziņojumu par programmas īstenošanu 2023.gada februārī.

Jaunatnes politikas ilgtermiņa un īstermiņa mērķi.

Jaunatnes politikas prioritāte	Jaunatnes politikas ilgtermiņa mērķi.	Jaunatnes politikas īstermiņa mērķi.
1. Jauniešu līdzdalība	<p>1.1. Veicināt jauniešu līdzdalību, radot labvēlīgu vidi jauniešu aktīvai darbībai dažādos līmeņos un procesos, uzlabojot dzīves kvalitāti.</p> <p>1.2. Veicināt un atbalstīt jauniešiem novadu un starptautisko sadarbību.</p> <p>1.3 Attīstīt jauniešu brīvprātīgā darba sistēmu.</p>	<p>1.1.1. Veicināt un atbalstīt jauniešu aktīvu līdzdalību un iniciatīvas ar jaunatni saistīto lēmumu pieņemšanā Garkalnes novada pašvaldībā.</p> <p>1.1.2. Atbalstīt jauniešu, jaunatnes organizāciju un iniciatīvu grupu darbību, veidošanos un attīstību novadā.</p> <p>1.1.3. Sekmēt jauniešu koordinatoru tīkla veidošanos visā novada teritorijā.</p> <p>1.2.1. Dalība starptautiskajos un novadu projektos, aktivitātēs.</p> <p>1.2.2 Veicināt sadarbību ar vietēja un starptautiska līmeņa organizācijām jaunatnes jomā.</p> <p>1.3.1 Veicināt jauniešu brīvprātīgo darbu</p> <p>1.3.2. Veidot vienotu brīvprātīgā darba atbalsta sistēmu jaunatnes brīvprātīgā darba organizēšanai un jauniešu gūtās pieredzes apliecināšanai.</p>
2. Jauniešu informētība	2.1. Nodrošināt un attīstīt kvalitatīvu aktuālās informācijas pieejamību un apriti, izveidojot, attīstot un uzturot vienotu Garkalnes novada jauniešu informācijas sistēmu.	<p>2.1.1. Regulāri apkopot un analizēt informāciju par jauniešu dzīves kvalitāti novadā un to izplatīt..</p> <p>2.1.2. Nodrošināt savstarpēju informācijas apmaiņu starp jauniešiem, pašvaldību un jauniešu organizācijām visā novada teritorijā.</p> <p>2.1.3. Sekmēt atgriezeniskās saites veidošanos.</p> <p>2.1.4. Veicināt informācijas pieejamību par jauniešu neformālās izglītības iespējām Garkalnes novadā, Latvijā un Eiropā</p>
3. Darba ar jaunatni organizēšana	<p>3.1. Veidot vienotu atbalsta sistēmu un infrastruktūru jaunatnes darba organizēšanai.</p> <p>3.2. Radīt labvēlīgu vidi jauniešu organizāciju</p>	<p>3.1.1. Attīstīt piemērotu infrastruktūru jauniešu aktivitātēm.</p> <p>3.2.1. Atbalstīt un veicināt jauniešu organizāciju darbību un veidošanos.</p> <p>3.2.2. Sniegt konsultatīvu atbalstu</p>

	<p>darbībai.</p> <p>3.3 Palielināt un veicināt jauniešu iniciatīvas.</p> <p>3.4. Studējošo jauniešu un jauno ģimeņu atbalsts.</p>	<p>organizācijām projektu darbībā.</p> <p>3.3.1. Sniegt atbalstu jauniešiem iniciatīvu pasākumu organizēšanā.</p> <p>3.3.2. Atbalstīt neformālās un mūžizglītības aktivitātes novadā.</p> <p>3.3.3. Sniegt atbalstu jauniešu iniciatīvu pasākumiem, kuri virzīti Garkalnes novada vides labiekārtošanai un sabiedriskai labklājībai.</p>
<p>4. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks</p>	<p>4.1.Radīt iespēju ikvienam jauniešim pavadīt brīvo laiku atbilstoši viņa vecumam, vajadzībām un interesēm.</p> <p>4.2Popularizēt veselīgu dzīvesveidu drošā vidē un attīstīt Garkalnes novada infrastruktūru.</p>	<p>4.1.1. Palielināt un attīstīt neformālās un interešu izglītības pieejamību</p> <p>4.1.2.Veicināt jauniešu brīvprātīgo darbu</p> <p>4.1.3.Organizēt brīvā laika pavadīšanas nometnes mācību brīvlaikā</p> <p>4.2.1. Īstenot regulārus jauniešu satiksmes drošības, atkarības profilakses, reproduktīvās veselības un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus.</p> <p>4.2.2. Veicināt plašākas jauniešu auditorijas iesaistīšanos sportiskās aktivitātēs.</p> <p>4.2.3. Attīstīt un pilnveidot veloceliņus Garkalnes novadā.</p>
<p>5. Jauniešu nodarbinātība</p>	<p>5.1.Izveidot un attīstīt atbalsta sistēmu jauniešu nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanai</p>	<p>5.1.1. Veicināt un attīstīt jauniešu integrāciju darba tirgū, Garkalnes pašvaldības un novada uzņēmēju sadarbību un jaunatnes nodarbinātību un prakses vietu savā novadā.</p> <p>5.1.2.Veicināt skolēnu un jauniešu nodarbinātību vasarā, izveidojot karjeras punktu jauniešu centrā “Garkalne”.</p> <p>5.1.3.Karjeras izglītība jauniešiem, konsultējot jauniešus nodarbinātības, darba līguma un drošības jautājumos.</p>

Jaunatnes politikas mērķi, uzdevumi un aktivitātes

Nr.	Nosaukums	Plānotie darbības rezultāti	Plānotais laika posms		Finanšu instruments un indikatīvā summa			Atbildīgais
			Projekta/aktivitātes uzsākšanas gads	Projekta/aktivitātes realizācijas ilgums	Pašvaldības budžets	ES un citu ārējo fondu finansējums	Cits finansējuma avots	
1.Jauniešu līdzdalība								
1.1.Veicināt jauniešu līdzdalību, radot labvēlīgu vidi jauniešu aktīvai darbībai dažādos līmeņos un procesos								
1.1.1. Veicināt jauniešu aktīvu līdzdalību ar jaunatni saistīto lēmumu pieņemšanā Garkalnes novada pašvaldībā								
1.1.1.1.	Garkalnes novada jauniešu forums	Noorganizēts jauniešu forums un izvirzītas prioritātes nākamajam gadam	2018.	pastāvīgi	1 925 2018.gadā - 425 2019.gadā - 500 2021.gadā - 500 2023.gadā - 500	0	0	Jauniešu dome (turpmāk, JD)
1.1.1.2.	Jauniešu līdzdalības prasmju attīstīšana	Noorganizēti 15 vienas dienas semināri novada jauniešiem to kapacitātes stiprināšanai, lai tie turpmāk varētu kvalitatīvi darboties JD, Jauniešu iniciatīvu centrā (turpmāk, JIC) un skolēnu pašpārvaldēs	2018.	pastāvīgi	7 500 2018.gadā - 1 500 2019.gadā - 2 000 2021.gadā - 2 000 2023.gadā - 2 000	0	0	Garkalnes novada pašvaldības izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietu komiteja (turpmāk, G-Kom.)

1.1.2. Atbalstīt jauniešu un jaunatnes organizāciju darbību un iniciatīvas novadā								
1.1.2.1.	Jaunatnes politikas prioritāšu atbalsta konkurss - projektu konkurss jauniešu iniciatīvu atbalstam	Katru gadu tiek atbalstīti un realizēti jauniešu iesniegti projekti. Pieaug jauniešu un jaunatnes organizāciju aktivitāte un palielinās neformālās izglītības piedāvājums novada jauniešiem	2018.	pastāvīgi	5 200 2018.gadā - 700 2019.gadā - 1 000 2021.gadā - 1 500 2023.gadā - 2 000	0	0	G-Kom.
1.2.Veicināt starpnovadu un starptautisko sadarbību								
1.2.1. Dalība starptautiskajos un starpnovadu projektos, aktivitātēs								
1.2.1.1.	Jauniešu un jaunatnes organizāciju dalība sadarbības projektos un aktivitātes gan reģionālā un nacionālā, gan starptautiskā līmenī	G-Kom., JD, JIC, Bērnu un jauniešu centrs (turpmāk, BJC) iesaistījušies sadarbības projektos gan reģionālā un nacionālā, gan starptautiskā līmenī un piesaistījuši papildus finansējumu jaunatnes politikas īstenošanai	2018.	pastāvīgi	0	30000	0	G-Kom. JD, JIC, BJC, Attīstības nodaļa, jaunatnes organizācijas
1.2.1.2.	Novada jaunatnes lietu speciālistu iesaistīšanās starptautiskās apmācībās un projektu plānošanas aktivitātēs	Novada jaunatnes speciālisti piedalījušies 2 apmācībās vai starptautisku projektu plānošanas aktivitātēs	2018.	pastāvīgi	1 600 2018.gadā - 400 2019.gadā - 400 2021.gadā - 400 2023.gadā - 400	14400	0	G-Kom. JIC, BJC
2. Jauniešu informētība								
2.1.Izveidot, attīstīt un uzturēt vienotu Garkalnes novada jauniešu informācijas sistēmu, lai nodrošinātu jauniešiem aktuālu, kvalitatīvu, pieejamu un saistošu informāciju								
2.1.1.Regulāri apkopot un analizēt informāciju par jauniešu dzīves kvalitāti novadā								
2.1.1.1.	Jaunatnes politikas realizēšanas un jauniešu dzīves kvalitātes monitorings	Iegūti dati par jauniešu dzīves kvalitāti un apzinātas jaunatnes politikas aktualitātes novadā	2018.	reizi divos gados	0	0	1400	G-Kom. Izglītības iestādes

2.1.2. Nodrošināt savstarpēju informācijas apmaiņu starp jauniešiem, pašvaldību un jauniešu organizācijām visā novada teritorijā								
2.1.2.1.	Novada mājas lapas sadaļas "Jaunatnei" regulāra papildināšana	Regulāri papildināta jauniešu sadaļa pašvaldības mājas lapā par jauniešu iespējām novadā, valstī un starptautiski	2018.	pastāvīgi	0	0	0	G-Kom. Sabiedrisko attiecību nodaļa
2.1.3. Veicināt informācijas pieejamību par jauniešu neformālās izglītības iespējām Garkalnes novadā, Latvijā un Eiropā								
2.1.3.1.	Izveidot un attīstīt jauniešiem aktuālas informācijas apmaiņas sistēmu	Informācijas nodošanai jauniešiem efektīvi tiek izmantotas sociālās platformas, kā arī jau esošie komunikācijas līdzekļi	2018.	pastāvīgi	0	0	0	G-Kom. JD, JIC, BJC, Jaunatnes organizācijas, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Attīstības nodaļa
3. Darba ar jaunatni organizēšana								
3.1. Veidot vienotu atbalsta sistēmu un infrastruktūru jaunatnes darba organizēšanai								
3.1.1. Attīstīt piemērotu infrastruktūru jauniešu aktivitātēm								
3.1.1.1.	Atjaunot Garkalnes novada Bērnu un jauniešu centra (Garkalnes novada Jauniešu iniciatīvas centra) materiāli tehnisko bāzi	Iegādāti 3 datori un citi materiāli tehniskie resursi	2018. un 2020.	pastāvīgi	0	0	4000	G-Kom. BJC
3.1.1.2.	Jauniešu mājas izveidē	Noskaidrota iespējamā vieta un veikts aprēķins par nepieciešamo finansējumu "Jauniešu mājas" izveidei un darbības nodrošināšanai	2020.		0	0	0	G-Kom. JD, JIC, BJC, Jaunatnes organizācijas
3.1.1.3.	Jauniešu iniciatīvu centra telpu izveide Upesciemā un Bukultos, kas piemērotas jauniešu brīvā laika pavadīšanai un jauniešu iniciatīvām	Noskaidrota iespējamā vieta un veikts aprēķins par nepieciešamo finansējumu JIC izveidei un darbības nodrošināšanai	2020.		0	0	0	JD, JIC, BJC, Jaunatnes organizācijas, pagastu pārvaldes
4. Jauniešu neformālā izglītība un brīvais laiks								
4.1. Radīt iespēju ikvienam jauniešim pavadīt brīvo laiku atbilstoši viņa vecumam, vajadzībām un interesēm								

4.1.1. Palielināt un attīstīt neformālās un interešu izglītības pieejamību

4.1.1.1.	Neformālās izglītības popularizēšana	Katru gadu noorganizēti seši vienas dienas apmācību semināri Garkalnes novada pedagogiem, sociālā dienesta darbiniekiem un vecākiem (90 cilv.) par neformālās mācīšanās metožu izmantošanu	2019.	pastāvīgi	2 100 2018.gadā - 700 2019.gadā - 700 2022.gadā - 700	0	0	G-Kom. Jaunatnes organizācijas, JD, JIC
4.1.1.2.	Neformālās izglītības aktivitāšu nodrošināšana pagastu jauniešiem	Katru gadu tiek nodrošināts līdzfinansējums neformālās izglītības aktivitātēm jauniešiem pagastos	2019.	pastāvīgi	4000 2018.gadā - 1000 2019.gadā - 1500 2022.gadā - 1500	15000	0	G-Kom. JD, JIC, eksperti, biedrības
4.1.1.3.	Interešu izglītības piedāvājuma veidošana atbilstoši bērnu un jauniešu interesēm un vajadzībām	Veikts izvērtējums un organizēta aptauja bērnu, jauniešu un vecāku viedokļu noskaidrošanai	2019.	pastāvīgi	0	0	0	BJC, Izglītības iestādes
4.1.2. Veicināt jauniešu brīvprātīgo darbu								
4.1.2.1.	Brīvprātīgā darba programmas izstrāde un ieviešana	Izveidota sistēma brīvprātīgā darba stundu uzskaitē, notikuši 2 informatīvi pasākumi, kas veicina jauniešu iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā Sākot ar 2019.gadu reizi gadā notiek labāko brīvprātīgā darba veicēju un devēju godināšana	2018.	pastāvīgi	600 2018.gadā - 200 2019.gadā - 200 2022.gadā - 200	0	0	G-Kom. JD, Jaunatnes organizācijas, JIC, eksperti
4.1.3. Organizēt brīvā laika pavadīšanas nometnes mācību brīvlaikā								
4.1.3.1.	Nometņu organizēšana mācību brīvlaikā	Katru gadu nometnēs piedalās 150 Garkalnes novada jaunieši.	2018.	pastāvīgi	28 000 2018.gadā - 7000	0	Vecāku līdzfinansējums	BJC G-Kom., JIC,

					2019.gadā - 7000 2021.gadā - 7000 2023.gadā - 7000		14 400	izglītības iestādes
5. Jauniešu nodarbinātība								
5.1. Izveidot un attīstīt atbalsta sistēmu jauniešu nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanai								
5.1.1. Veicināt jauniešu integrāciju darba tirgū								
5.1.1.1.	Grantu konkurss jauniešu (18 – 25.g.v.) sociālās uzņēmējdarbības biznesa plānu atbalstam	Ir izveidots jauniešu biznesa plānu konkurss, kas notiek reizi gadā un tajā piedalās vismaz 20 jaunieši. Katru gadu tiek atbalstīti 3 biznesa plāni.	2018.	pastāvīgi	7400 2018.gadā 1 400 2020.gadā - 2000 2021.gadā - 2000 2023.gadā - 2000	0	0	G-Kom.
5.1.2. Veicināt skolēnu un jauniešu nodarbinātību vasarā								
5.1.2.1.	Atbalsta programma skolēnu un jauniešu nodarbināšanai vasarā Garkalnes novadā pašvaldības iestādēs, pie vietējiem uzņēmējiem un biedrībās	Katru gadu vasarā ir nodarbināti Garkalnes novada skolēni	2018.	pastāvīgi	34 100 2018.gadā - 8 500 2019.gadā - 8 500 2020.gadā - 9 000 2023.gadā - 10 000	0	0	G-Kom.
5.1.3. Karjeras izglītība jauniešiem								
5.1.3.1.	Informatīvi karjeras izglītības pasākumi jauniešiem novada līmenī	Izglītības iestādes iesaistījušās Valsts izglītības attīstības aģentūras rīkotajās ikgadējās “Karjeras dienās”	2018.	pastāvīgi	900 2018.gadā - 300 2019.gadā - 300 2022.gadā - 300	0	0	G-Kom. Izglītības iestādes

5.1.3.2.	Sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūras Pierīgas filiāli karjeras konsultanta pakalpojumu popularizēšana jauniešu vidū	Izstrādāts kopīgs aktivitāšu plāns, lai jaunieši var saņemt karjeras konsultācijas	2018.	pastāvīgi	0	0	0	G-Kom. JIC, NVA Pierīgas nodaļa
5.1.3.3.	Regulāri organizētas karjeras konsultācijas novada skolās	Jauniešiem tiek regulāri nodrošināta iespēja iegūt karjeras konsultācijas un piedalīties citās ar karjeras izvēli saistītās aktivitātēs	2018.	pastāvīgi	0	0	0	Izglītības iestādes

Domes priekšsēdētājs

M.G.Bauze-Krastiņš

Garkalnes novadam ir stratēģisks, pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokuments.

Jaunatne ir sabiedrības un tās izaugsmes turpināšanas garants. Jaunatne tiek uzlūkota gan kā neprognozējama sabiedrības daļa, kurai nav konkrētas intereses, gan kā attīstības un izaugsmes galvenais virzītājspēks. Garkalnes novada pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā, pamatojoties uz Jaunatnes likuma 5.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pašvaldības kompetence ir plānot darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus, un nodrošināt institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni. **Garkalnes novada Domes 2018.gada februāra sēdē 27.02.2018. tika apstiprināts Garkalnes novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2018-2023.gadam.**

Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Garkalnes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2018.-2023.gadam ir pirmais jaunatnes politikas plānošanas dokuments novadā.

Stratēģijas izstrādāšanā ir iesaistītas pašvaldību iestādes, Garkalnes novada izglītības iestāžu līdzpārvaldes jaunatne un speciālisti, kas veic darbu ar jaunatni.

Šobrīd ir izveidota Garkalnes novada Jaunatnes politikas stratēģiju 2018-2023.gadam, lai varētu veiksmīgi un uz mērķtiecīgu un saskaņotu plānošanu virzīt novada, iedzīvotāju, infrastruktūras, vides un nozaru sadarbības nākotni. Plānošanas dokuments ir vērsts uz ikviena Garkalnes novada jaunieša (vecumā no 13-25.gadiem) dzīves kvalitātes uzlabošanu neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma, reliģiskās piederības, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, vai citiem apstākļiem, tādejādi integrējot viņu novada un valsts sabiedriskajā dzīvē un atbalstot viņa centienus savas karjeras veidošanā. Ikvienš jaunietis viegli var kļūt par “problēmu” vai “resursu” sabiedrībā atkarībā no apkārtējās vides un personīgās motivācijas. Ir jārada labvēlīga un atvērta vide jauniešu personības attīstībai un pilnveidei, lai veicinātu iespējami lielāka jauniešu skaita kļūšanu par sabiedrības “resursu”. Populārākie jauniešu brīvā laika pavadīšanas veidi (atpūtas klubos, bāros, spēļu zālēs) negatīvi ietekmē jauniešu veselību, dzīvesveidu un vērtību sistēmu kopumā. Palielinās to jauniešu skaits, kas lieto atkarību izraisošas vielas un aizraujas ar azartspēlēm. Rodas nepieciešamība paplašināt esošās iespējas un piedāvāt jauniešiem mūsdienīgas alternatīvas jauniešu brīvā laika pavadīšanas jomā. Galvenie jaunatnes veselības riska faktori ir- tabakas izstrādājumu, alkohola, narkotisko un psihotropo vielu lietošana, datorspēles, HIV/AIDS izplatība, seksuāli transmisīvās saslimšanas, vardarbība. Ir svarīgi pasargāt jauniešus no atkarību izraisošo vielu lietošanas uzsākšanas, informējot un veicot preventīvos pasākumu kopumu novadā. Jauniešu informētības jomā pastāv sadrumstalotība. Ir nepieciešams sniegt

kvalitatīvu, spilgtu, aktuālu informāciju. Šī uzdevuma veikšanā līdz šim darbojas pašvaldības informatīvais izdevums "Garkalnes novada vēstis", mājas lapa www.garkalne.lv/jaunatnei, izglītības iestāžu pedagogi un novada speciālisti. Ir izveidota portāla facebook.com sadaļalapa (<https://www.facebook.com/garjaunatne/>), bet ne katrs ir tajā reģistrējies un skatās ikdienā. Minēto uzdevumu veic arī **"Garkalnes novada jaunatnes telpa", Garkalnē, Vidzemes šosejā 33B. (3, 4, 5, un 6- dienu plkst. 12:00-19:00).**

Garkalnes novada Jaunatnes politikas stratēģijas 2018-2023.gadam nepieciešams, lai

- Mērķtiecīgi un plānveidīgi organizētu jaunatnes jautājumu risināšanu, sadarbojoties dažādām institūcijām;
- Pamatotu līdzekļu nepieciešamību darbam ar jaunatni;
- Ikviens jauniešs redzētu, kas un pēc kādiem principiem tiek darīts jaunatnes jomā Garkalnes novadā;
- Nodrošinātu plānveidīgu jaunatnes politikas realizāciju;
- Attīstītu jaunatnei labvēlīgu un daudzpusīgu vidi (telpas, āra un iekštelpas aktivitātes, savstarpējās un iestāžu sadarbības iespējas, karjeras plānošanas iespējas un informācijas aprite);
- Veicinātu jauniešu līdzdalību, uzņēmību, komunikācijas prasmju attīstību un ideju realizāciju;
- Atbalstītu jauniešu uzņēmējdarbības un ģimenes veidošanas centienus savā novadā.

Ar plānošanas dokumentu- Garkalnes novada jaunatnes politikas attīstības stratēģiju 2018-2023.gadam iespējams iepazīties www.garkalne.lv Attīstības dokumentu un jaunatnes sadalā.

Agnese Apse
Garkalnes novada domes
jaunatnes lietu speciālists
tālrunis- 28450154
agnese.apse@garkalne.lv